

MATTI HOLOPAINEN

OIKEUS JA KOHTUUS – AHNEUS JA OMA ETU KESTÄÄKÖ YHTEISKUNTA?

VIIME PÄIVINÄ on viritelty keskustelua suomalaisen yhteiskunnan toimintatavoista ja arvoista. Jakolinjoja löytyy ja yhteiskunta on jakautumassa yhä selkeämmin kahtia monesta näkökulmasta. Yhteiskunnan eliitti ja tavallinen kansa. Rikkaat ja köyhät. Työttömät ja työlliset. Some ja ei some. Kasvukeskus ja tyhjentyvä seutu. Kaivosteollisuus ja matkailu. Kestävä luonto ja kaivosraiskiot. Vanhat ja nuoret. Yksineläjät ja parisuhteessa elävät. Demokratia ja näennäisdemokratia. Riistäjä ja riistetty. Syrjäytyneet ja ei syrjäytyneet. Ylikansalliset yritykset ja paikalliset yrittäjät. Poliittisesti sopivin ja pätevin. Mistä tämä kahtiajakautumisen kärjistyminen on alkanut? Halutaanko ja voidaanko sille tehdä jotain?

Kylmän sodan päätyttyä Neuvostoliiton hajoamiseen ensimmäinen ajatus monella varmaan oli, että vastakkainasettelun aika muillakin tasoilla oli vähenemässä. Kapitalismi voitti. Kaikkea hyvää oli odotettavissa. Ei maailmansotaa. Yksilön vapautta, ei järjestelmän valtaa. Kasvua, kauppa-

ja hyvinvointia yhdistyneessä Euroopassa. Kaikki näytti hyvältä, kunnes kupla puhkesi.

Kuplan puhkeaminen pankkikriisiin on tuonut näkyviin ihmisen ahneuden moninaisuudessaan. Minä ensin, muut sitten. Minulle kaikki heti. Onko niin, että vapautteen perustuva yhteiskunta ei kestä ihmisen ahneutta. Jotta yhteiskunta voisi kestä ihmistä, tarvitaan sääntöjä ja rajoituksia. Pystyykö eurooppalainen ja suomalainen päätöksentekojärjestelmä tuottamaan yhteiskuntaamme pelisäännöt, joiden tavallinen ihminen voisi kokea olevan oikein ja kohtuus? Päätäjät ja muut vallanpitäjät ovat etulinjassa. Heidän tulisi ensiksi pystyä hallitsemaan ahneuttaan. Sen jälkeen tavallisten ihmisten.

Seuraavaksi on sitten EU-vaalit. Olisin valmis äänestämään ehdokasta, joka sitoutuisi kaikissa päätöksentekotilanteissa arvioimaan ja päättämään sen mukaan, edistääkö tämä päätös muutosta ahneudesta oikeuteen ja kohtuuteen.

- **Laki Maanmittauslaitoksesta.**

Laki korvaa voimassa olevan maanmittauslaitoksesta annetun lain (505/1991). Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi pääasiallisesti hallinto- ja toimialuerakennemuutoksesta johtuvat muun lainsäädännön muutokset. Lain mukaan uuden Maanmittauslaitoksen 2014 organisaatio määräytyy aluejaon sijasta valtakunnallisen toimintayksikköjaotuksen perusteella. Maanmittauslaitoksen keskushallinnon alaiset valtakunnalliset yksiköt ovat tuotantotoimintayksikkö, tukipalveluyksikkö ja yleishallintoyksikkö. Lain mukaan Maanmittauslaitoksen palvelupisteistä säädettäisiin maa- ja metsätalousministeriön asetuksella. Luonnos valtioneuvoston asetukseksi Maanmittauslaitoksesta sisältyy hallituksen esitykseen (HE 68/2013 vp.). Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2014. (ks. EV 102/2013 vp.) Ks. myös Verohallinnon työjärjestys (682/2013), jonka sisältämät periaatteet ohjenuorana Maanmittauslaitoksen uusi em. lakiin perustuva työjärjestys on laadittavana.

- **Laki kiinteistönmuodostamislain (554/1995) muuttamisesta.**

Sisältää säännöksiä tapaturmien korvaamisesta kiinteistötoimituksen uskotuille miehille, kiinteistötoimitusta koskevan hakemuksen osoittamisesta maanmittaustoimiston asemesta Maanmittauslaitokselle ja kiinteistörekisterin pitäjän päätösten merkitsemisestä kiinteistörekisteriin valitusajan umpeen kulumista odottamatta. Toimivaltainen maa-oikeus määräytyisi sekä kiinteistötoimitus- että kirjaamisasioissa pääsääntöisesti asian käsittelykunnan perusteella. Maa-oikeuksien tuomiopiireistä tullaan antamaan uusi valtioneuvoston asetus. Valitukset maa-oikeuteen sekä valituslupahakemukset ja valitukset korkeimpaan oikeuteen kiinteistötoimitus-, kirjaamis- tai vastaavissa asioissa jätetään jatkossa asianomaisen maanmittaustoimiston asemesta siihen maa-oikeuteen (käräjäoikeuteen), joka käsittelee muutoksenhakuasian. Maa-oikeuden on ilmoitettava saapuneesta valituksesta kiinteistönmuodostamisviranomaiselle, kirjaamisviranomaiselle tai tielautakunnalle. Toimitusmääräyksen epävästä päätöksestä tehdään jatkossa oikaisuvaatimus Maanmittauslaitoksen keskushallinnolle ja varsinainen valitus hallinto-oikeuteen, joka määräytyy toimituksen kohdekunnan mukaan. Kiinteistötoimituksen tiedottamistarkoitusta varten kiinteistönmuodostamisviranomaisella on oikeus saada asianomaisen tunnistetietoja salassapitosäännösten estämättä (ks. myös asetus 813/2013).

- **Laki yksityistielain (358/1962) muuttamisesta.**

Laki sisältää teknisten muutosten ohella säännökset tiekuntien hallinnoimia teitä koskevan kunnittaisen yksityistierekisterin siirtämisestä osaksi kiinteistötietojärjestelmää (KTJ). Lakiin

Kirjoittaja on kehittämispäällikkö Suomen Kuntaliitossa.
Sähköposti matti.holopainen@kuntaliitto.fi.